

Jedn. identifikátor 304409-RRTV

Váš dopis zn. -
Naše č. j. RRTV/6352/2019-
rud
Sp. zn. RRTV/2019/03/rud
Zasedání Rady 8-2019/poř. č. 10

Vyřizuje: Analytický odbor

Datum, místo 30. dubna 2019, Praha

Mgr. Ivan Rámeš, advokát
HAVEL & PARTNERS s.r.o.
advokátní kancelář
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

ROZHODNUTÍ

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada), jakožto ústřední správní úřad v rámci své kompetence dané ustanovením § 5 písm. f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), dle ustanovení § 60 odst. 1 písm. b) a dle § 60 odst. 7 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., rozhodla v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dne 30. dubna 2019 takto:

- I. Obviněná společnost, provozovatel televizního vysílání, Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého nám. 322, Praha 5, PSČ 152 00, se

uznává vinnou ze spáchání přestupku dle ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb.,

kterého se dopustila odvysíláním pořadu Moje zprávy dne 20. listopadu 2018 od 20:05 hodin na programu Televize Barrandov, resp. části nazvané Ryba smrdí od hlavy, která obsahovala tvrzení ohledně problematických zakázek, jež byla předkládána jako fakta, přičemž zainteresované osoby a subjekty nedostaly prostor se k těmto domnělým faktům vyjádřit a celý případ byl prezentován jednostranně bez zařazení jakéhokoliv relevantního opozitního vyjádření. Pořad prezentoval jasný, předem stanovený postoj a jako takový jej lze považovat za předpojatý a snažící se ovlivnit postoje diváka ve prospěch záměrů tvůrců. Provozovatel tedy neposkytl objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů.

- II. **Za přestupek se pachateli v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 písm. b), ustanovením § 60 odst. 7 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb. a ustanovením § 35 písm. b) a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., ukládá pokuta ve výši 200 000 Kč. Pokuta je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet 3754-19223001/0710, variabilní symbol 201903.**
- III. **V souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky, a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ukládá Rada obviněnému povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Úhrada nákladů řízení je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí na účet č. 3711- 19223001/0710, variabilní symbol 201903.**

Odůvodnění:

I.

a) Zahájení řízení o přestupku:

Barrandov Televizní Studio a. s., je provozovatelem televizního vysílání programu Televize Barrandov šířeného prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T na základě licence Sp. zn./Ident.: 2013/378/FIA/Bar, č.j.: FIA/2148/2013.

Rada zjistila, že dne 20. listopadu 2018 byl v čase od 20:05 hodin odvysílán na programu Televize Barrandov odvysílán pořad Moje zprávy a v jeho rámci byl odvysílán příspěvek s názvem Ryba smrdí od hlavy.

Přepis příspěvku:

Jaromír SOUKUP, generální ředitel televize Barrandov

-----
*Ta druhá zpráva je vyloženě vtípná. Já jsem si ji nazval Ryba smrdí od hlavy. Celé to je teda takto. Ryba a tchyně smrdí třetí den. To se tedy říká. No, tak teď tohle přísloví dostalo úplně nový rozměr, a to daleko vtípnější. I když jak pro koho. Naši investigativci, naše vydavatelství totiž zjistili, že se ve vazbě ocitl spolumajitel reklamní agentury Dorland. Ten pán se jmenuje Zdeněk Stejskal. A to je hodně zajímavý, protože právě tahleta agentura je pověstná onou slavnou reklamní kampaní "Česká ryba", za kterou jen ministerstvo zemědělství utratilo přes 150 milionů korun. Ne fakt, za kampaň "Česká ryba" ministerstvo zemědělství dříve, ano, v minulých letech, utratilo přes 150 milionů korun a **spolumajitel té reklamní agentury, která to dělala, pan Stejskal, je teď ve vazbě. A víte, co je vtípný, že po kampani spotřeba českých ryb, co? Spotřeba českých ryb klesla, což je klasický cíl všech reklamních kampaní. Všichni reklamní klienti chtějí snížit prodeje, proto investují do reklamy, že jo. Jasně. Ale blbost, ale blbost. "Česká ryba" byl prostě od začátku do konce průšvih jako vrata. A cože to slyším? Kdopak nám tu kucká? Že by kostička z ryby domácí zaskočila i panu ministru zemědělství Tomanovi? Ale ne, protože mimo jiné kromě ministerstva zemědělství se paktovala tahleta agentura ještě s Potravinářskou komorou, které nám současný pan ministr dlouho předsedal. A víte, co ta agentura Dorland třeba pro tuhleto státem financovanou společnost dělala? Pod vedením tedy pana ministra Tomana, tehdy pana prezidenta Tomana. Za skoro 41 milionů třeba i kampaň, a teď poslouchajte, na zvýšení spotřeby paštik z Evropské unie na ruském trhu. Fakt, slyšíte dobře. Z českého státního rozpočtu se nakupovaly billboardy asi v Novosibirsku, aby tamní Novosibirčani papali více český paštiky. To by mě fakt zajímalo, kolik billboardů se na to koupilo, kolik stály a hlavně viděl je někdy někdo v Novosibirsku? A jak se to kontroluje nakonec? No a to není všechno. Dorland, ta agentura, jejíž spolumajitel teď sedí za nějaký podvody ve vazbě, dělal, ten Dorland taky dělal pro Potravinářskou komoru další kampaň za stovky milionů korun, třeba na cosi, co se jmenuje propagace režimu jakosti Evropské unie. Boha jeho, dovedete si někdo představit, o co jde za stovky milionů korun? Ne, to nikdo neví. **Jediný, co víme, je to, že celkem podle odhadů lidí z našeho investigativního týmu jde o kšeftíky, a teď se podržte, řádově za miliardu korun.** A pán je teď ve vazbě, tak uvidíme, co z toho všeho vyplave. Podle mě to ještě bude velký. A věřte mi, že já už mám tuhleto kauzu skoro celou připravenou a už příští týden se jí budu pořádně věnovat ve svém pořadu Kauzy Jaromíra Soukupa. A můžu vám říci, pokud tady někdo chce cvičit s premiérem kvůli 50 milionům na to Čapí hnízdo, tak tady jde minimálně o miliardu. Takže se příští týden nezapomeňte dívat. A řekl bych, že po dnešních zprávách začne některým lidem být minimálně týden hodně horko. No, ale my se teď posuňme o kousek dál, i když u sociálních demokratů ještě na chvíli zůstaneme.***

Rozbor:

Pořad Moje zprávy, ačkoli je označen jako zpravodajství, naplňuje znaky publicistiky, je tedy publicistickým pořadem. Výše citovaný příspěvek obsahoval množství skutkových tvrzení. Nejednalo se o pouhý komentář k nějaké události, který by se skládal pouze z hodnotových soudů, jež nemohou být rozporovány na základě dokazování jejich nepravdivosti. Ačkoliv je zde tedy nutné uplatnit „volnější“ přístup, než v případě, kdy by se jednalo o zpravodajský příspěvek, není možné zcela slevit z požadavku dodržení zásady vyváženosti. I publicistický příspěvek totiž musí v případě, kdy zazní skutková tvrzení (zvláště typu, který byl přítomen v inkriminovaném příspěvku), dát nějakým způsobem možnost protistraně reagovat. Není v možnostech ani kompetenci Rady ověřovat pravdivost skutkových tvrzení (tuto problematiku zákon do značné míry řeší institutem práva na odpověď), rolí Rady je dohled, zda provozovatel poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Lze konstatovat, že se tak v rámci daného pořadu nestalo, jelikož divák dostal pouze jednostranné informace, které nebyly jakkoliv korigovány protistranou, resp. subjekty, jichž se příspěvek týkal. Pořad předkládal řadu informací jako fakta, přičemž protistrana se nemohla k těmto domnělým faktům vyjádřit.

Divák, který zhlédl uvedený příspěvek, si v žádném případě nemohl na referované téma svobodně utvořit vlastní názor. Informace, které k tématu dostal, byly čistě výběrové a podané v takových souvislostech a konotacích, aby jejich interpretace byla jednoznačná dle záměru moderátora, resp. provozovatele. Divákovi byl prostřednictvím příspěvku předkládán již předdefinovaný názor. Bylo mu tak upřeno právo na objektivní a vyvážené informace, zaručené zákonem o provozování rozhlasového a televizní vysílání. Navíc se tak stalo v souvislosti s významným společensko-politickým tématem, jelikož příspěvek poukazuje na údajné nehospodárné nakládání s vysokými finančními částkami z veřejných prostředků, či dokonce zneužití těchto prostředků. Jde tedy o natolik celospolečensky závažné téma, že nelze pominout právo diváka získat k němu úplné, nezkrácené, přesné a ověřené informace a rovněž v rámci vyváženosti pohled všech zainteresovaných a relevantních stran. To se v daném případě nestalo.

Dle ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru.

Pojmy objektivita a vyváženost jsou neurčité právní pojmy. Rada má však za to, že objektivita a vyváženost jsou pojmy běžně užívané a relativně snadno srozumitelné a jejich obsah lze považovat za obecně známý, nicméně Rada interpretuje pojem objektivní jako věcný, nestranný, nepředpojatý, neutrální, správný, úplný, přesný, předmětný, držící se faktů. Principy objektivity a vyváženosti tak zpravidla jsou fakticita a nestrannost, přičemž fakticity se dosahuje věcnou správností a relevancí (významností) a nestranností vyvážeností a neutralitou.

Na základě shora uvedeného tedy Rada dospěla k závěru, že odvysíláním předmětné reportáže mohlo být porušeno ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb.

S ohledem na uvedené rozhodla Rada na svém 21. zasedání konaném dne 18. prosince 2018 zahájit s provozovatelem Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Praha 5, Kříženeckého náměstí 322/5, PSČ 15200, řízení o přestupku z moci úřední pro možné porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit odvysíláním pořadu Moje zprávy dne 20. listopadu 2018 od 20:05 hodin na programu Televize Barrandov, resp. části nazvané Ryba smrdí od hlavy, která obsahovala tvrzení ohledně problematických zakázek, jež byla předkládána jako fakta, přičemž zainteresované osoby a subjekty nedostaly prostor se k těmto domnělým faktům vyjádřit a celý případ byl prezentován jednostranně bez zařazení jakéhokoliv relevantního opozitního vyjádření. Pořad prezentoval jasný, předem stanovený postoj a jako takový jej lze považovat za

předpojatý a snažící se ovlivnit postoje diváka ve prospěch záměrů tvůrců. Neposkytl tedy objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů.

Oznámení o zahájení řízení o přestupku bylo provozovateli doručeno dne 14. ledna 2019. Obviněnému provozovateli byla stanovena lhůta 30 dní pro písemné vyjádření ve věci.

b) Vyjádření obviněného provozovatele:

Dne 13. února 2019 bylo Radě doručeno vyjádření obviněného provozovatele, kde uvedl následující:

Provozovatel je přesvědčen o tom, že pořad poskytl divákům podstatné informace podložené relevantními údaji pro to, aby se diváci sami mohli zamyslet nad vazbami fungujícími mezi zainteresovanými subjekty (agenturou Dorland, Potravinářskou komorou a Ministerstvem zemědělství) a způsobem vynakládání veřejných prostředků a kontrolou nad nimi. Pořad přispěl k objektivní veřejné debatě, která je nezbytná a žádoucí.

Rada dle obviněného provozovatele nesprávně vyložila požadavek objektivnosti a vyváženosti. Objektivita a vyváženost jsou neurčitá právní pojmy, jejichž obsah a rozsah se může měnit, například v závislosti na čase a místě aplikace právního předpisu. Zákonodárce tak vytváří správnímu orgánu prostor, aby zhodnotil, zda konkrétní případ lze podřadit pod neurčitý právní pojem či nikoli. Při interpretaci neurčitého právního pojmu je tedy nutno nejprve objasnit neurčitý právní pojem a jeho rozsah, a poté zhodnotit, zda skutečnosti konkrétního případu lze zařadit do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého právního pojmu. V uvedeném případě však jednání pod tento neurčitý právní pojem nespadá.

Účelem samotného pořadu je podrobit vynakládání veřejných prostředků v České republice veřejné kritice. V případě předmětné reportáže se jednalo o nakládání s veřejnými prostředky a úvahou nad jejich efektivitou, demonstrovanou na příkladu dvou konkrétních kampaní (Česká ryba a propagace českých paštik v Rusku). Otázka vynakládání veřejných prostředků a chybějící kontrola následné efektivity je tématem aktuálním a relevantním pro většinovou část populace. Cílem bylo nastínit divákům toto aktuální téma v jiném světle, než jak jsou na to z ostatních médií diváci zvyklí a tím přispět k pestrosti způsobu prezentace aktuálních otázek a podpořit kritické myšlení diváků. Právě tím pořad aktivně vyvažuje objektivitu a podporuje kritické myšlení. Moderátor způsobem prezentace vybíraného tématu podněcuje diváky k tomu, aby si vytvořili názor i mimo hlavní názorové proudy, které jsou v médiích většinově prezentovány jako obecné pravdy. Moderátor klade důraz na schopnost prověřovat informace prezentované jednoznačným způsobem a na kritické myšlení diváků, které je zásadním prvkem objektivnosti a vyváženosti.

Obsah pořadu, včetně všech v něm uvedených tvrzení, byl výsledkem investigativní analytické práce pracovníků provozovatele, kteří vyhledávají relevantní údaje a souvislosti, které v souvislostech analyzují a dále zpracovávají pro účely pořadu. Tvrzení obsažená v pořadu jsou podložena čísly (například na kampaň Česká ryba ve výši 150 milionů korun, nebo 41 milionů korun vynaložených na podporu českých paštik v Rusku). V tomto ohledu tak pořad učinil objektivitě zadost.

Provozovatel uvádí, že podrobuje transparentnost a ekonomickou efektivitu vynakládání veřejných prostředků kritice. Jak uvádí Ústavní soud, kritika veřejných záležitostí vykonávaných veřejnými osobami je přípustná (nález Ústavního soudu ze dne 30. ledna 2018, č.j. I. ÚS 4035/14). Taková kritika je navíc prospěšná a žádoucí a veřejné instituce, včetně jakýchkoli agentur, které pro stát připravují nákladné kampaně bez prokázané efektivity, s takovou kritikou musí počítat. Stejně tak Ministerstvo zemědělství a Potravinářská komora musí počítat s veřejným vyhodnocováním investic veřejných prostředků a následnou veřejnou kritikou, a to zejména v případech, že jsou veřejné prostředky vynakládány bez jakéhokoli

účinku či prospěchu. Pokud kontrola v této oblasti není efektivně vykonávána v soustavě příslušných orgánů, nezbyvá, než aby ji v praxi de facto všemi možnými prostředky vykonávali občané a média, a to i média publicistická a investigativní.

Provozovatel namítá, že v případě publicistického pořadu je nutné uplatnit „volnější“ přístup, než v případě, kdy by se jednalo o zpravodajství. Bez toho by ostatně nebylo možné investigativní žurnalistiku provádět, respektive žádné médium by bez možnosti komunikace jejích závěrů nevynakládalo na investigaci své prostředky. Splnění požadavků správního orgánu by však nemělo na významu a zcela přesahuje formát a možnosti pořadu. Provozovatel v pořadu dostatečným způsobem vysvětlil roli jednotlivých subjektů a jejich vzájemné vazby. Požadavky Rady jsou nepřiměřené a Rada zcela opomíjí, že provozovatel již předloženými údaji a argumenty dostatečně naplnil standard nezbytný pro to, aby byl pořad dostatečně objektivní a diváci si na jeho základě mohli utvořit kritický názor. Doplnění dalších detailů by již bylo vzhledem ke sdělovanému tématu a přesvědčivosti pořadu bez významu.

Provozovatel uvádí, že publicistické pořady musí být posuzovány jinak než pořady zpravodajské, což vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, který k tomuto uvádí, že „[...] důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než jak tomu bude v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Lze tedy shrnout, že míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický, či o zpravodajskou relaci.“ (rozsudek NSS ze dne 26. května 2010, č.j. 3 As 6/2010). U publicistických pořadů se naopak předpokládá, že budou „často angažované, bitické a názorově vyhraněné, samozřejmě vždy při zachování objektivit a pravdivosti sdělení o faktech“ a podpoří tím „co nejširší a nejotevřenější diskusi o společensky relevantních tématech.“ (rozsudek NSS ze dne 5. května 2010, č.j. 7 As 23/2010).

Obviněný dále uvádí, že má právo vysílat programy svobodně a nezávisle a že postihování pořadu podle ustanovení § 31 zákona č. 231/2001 Sb., by představovalo nepřijatelný zásah do ústavně zaručené svobody projevu. Rada dle jeho názoru zcela pominula, že dle článku 17 odst. 4 Listiny lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V daném případě se však nejedná ani o jedno z jmenovaných. Obviněný odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 12. října 2006, sp.zn. I.ÚS 69/06 a nález ze dne 30. ledna 2018, sp.zn. I.ÚS 4035/14 a uvádí, že proti jednáním porušujícím práva vyplývající ze soukromoprávních předpisů je třeba v první řadě brojit soukromoprávními prostředky, při jejich nedostatečnosti uplatnit sankce správní a na posledním místě právo trestní. Ačkoli Ústavní soud dovozuje, že svoboda slova může být omezena taktéž za účelem ochrany nezbytných požadavků pro vedení informované, demokratické diskuse o věcech veřejného zájmu, pořad takové nezbytné požadavky pro vedení diskuse o vynakládání veřejných prostředků splnil a požadavky Rady tak přesahují to, co lze po soukromých médiích požadovat.

Závěrem obviněný shrnuje, že účelem pořadu je otevřít veřejnou diskusi nad tématem nakládání s veřejnými prostředky, jeho kontrolou a vyhodnocováním jeho celkové efektivity a účinku. Za tímto účelem provozovatel předložil argumenty, které v komplexnosti umožňují, aby diváci pořadu o těchto tématech kriticky přemýšleli a utvořili si na problematiku vlastní názor.

c) Další postup v rámci řízení o přestupku:

Rada na svém 4. zasedání konaném dne 19. února 2019 provedla důkaz zhlédnutím záznamu pořadu Moje zprávy, respektive příspěvku s názvem „Ryba smrdí od hlavy“ odvysílaného dne 20. listopadu 2018 od 20:05 hodin na programu Televize Barrandov.

Dne 21. února 2019 bylo provozovateli doručeno Oznámení o doplnění spisu a ukončení dokazování a byla mu stanovena lhůta 20 dní pro písemné vyjádření. Provozovatel se ve věci již dále nevyjádřil.

II.

Samotným projednáním věci se Rada zabývala na svém 8. zasedání konaném dne 30. dubna 2019 a dospěla k následujícím závěrům:

Je třeba v samém úvodu předeslat, že již samotná koncepce pořadu Moje zprávy (stejně jako další publicistické pořady uváděné Jaromírem Soukupem) počítá s tím, že provozovatel, a potažmo moderátor, znají pravdu, kterou posléze přehledně představí divákům. Nikterak se tedy netají tím, že jsou v pořadu prezentována předem zformulovaná stanoviska k rozebíraným informacím či případům.

Rada souhlasí s obviněným, že objektivita a vyváženost jsou neurčité právní pojmy, jejichž obsah a rozsah se může měnit v závislosti na čase a místě aplikace právního předpisu a že zákonodárce vytváří správnímu orgánu prostor, aby tyto neurčité pojmy definoval a zhodnotil, zda konkrétní případ lze podřadit pod takový neurčitý právní pojem. Rada pojmy objektivita a vyváženost jasně definovala již v samotném odůvodnění zahájení řízení o přestupku, když uvedla: *Pojmy objektivita a vyváženost jsou neurčité právní pojmy. Rada má však za to, že objektivita a vyváženost jsou pojmy běžně užívané a relativně snadno srozumitelné a jejich obsah lze považovat za obecně známý, nicméně Rada interpretuje pojem objektivní jako věcný, nestranný, nepředpojatý, neutrální, správný, úplný, přesný, předmětný, držící se faktů. Principy objektivit a vyváženosti tak zpravidla jsou fakticita a nestrannost, přičemž fakticity se dosahuje věcnou správností a relevancí (významností) a nestranností vyvážeností a neutralitou.*

Rada při svém výkladu ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., vychází ze svého odborného rozhodování (Rada je odborným nezávislým ústředním správním orgánem), ze znalosti teoreticko-vědních východisek mediálních studií a z bohaté judikatury zejména správních soudů. I na základě tohoto je Radě zřejmé, že *dle odborné literatury lze pak zásadou objektivit rozumět znak zpravodajství, „které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře“. Ústřední charakteristikou takového postupu je „zásadní ověřování pravdivosti výpovědí“. Zásada objektivit předpokládá referování bez emocí a používání neutrálních výrazů (Michael Kunczik: Základy masové komunikace, Karolinum, Praha, 1995, s. 111). Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje hned několik aspektů, z nichž za rozhodné považuje Nejvyšší správní soud správnost (či přesnost), tzn. že zpráva odpovídá skutečnosti, transparentnost, tj. že žurnalista uvádí své informační prameny, a věcnost, tj. že novináři do zprávy nevkládají svá vlastní hodnocení. (Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 6/2010).*

Rada obviněnému nevytýká zvolené téma, naopak se domnívá, že veřejná kritika vynakládání veřejných prostředků v České republice je pro publicistický formát tématem příhodným a zkoumání efektivity či transparentnosti vynakládání těchto prostředků je ze strany médií více než žádoucí. Stejně tak Rada nepovažuje za a priori špatné, pokud bylo cílem pořadu nabídnout divákům téma v jiném světle, než jak jsou na to zvyklí z ostatních médií. Je však třeba při sestavování tohoto „jiného pohledu“ dbát na to, že nejen zpravodajský, ale také publicistický příspěvek musí v případě, kdy zazní skutková tvrzení, dát nějakým způsobem možnost protistraně reagovat. Divák v předmětném pořadu, respektive příspěvku dostal pouze jednostranné informace, které nebyly jakkoliv korigovány protistranou, respektive subjekty, jichž se příspěvek týkal. Pořad předkládal řadu informací jako fakta, přičemž protistrana se nemohla k těmto domnělým faktům vyjádřit. Lze proto souhlasit s obviněným, že v případě publicistického pořadu je možné uplatnit „volnější“ přístup, než v případě, kdy by se jednalo o zpravodajství, ovšem nelze ani v případě investigativní žurnalistiky na požadavky objektivit a vyváženosti zcela rezignovat.

Z tohoto důvodu se nelze ztotožnit se závěry obviněného, že požadavkům objektivitu učinil zadost, pokud v pořadu předložil – dle jeho mínění - podložené informace a argumenty. Rada již v odůvodnění Oznámení o zahájení řízení uvedla, že není v jejích možnostech ani kompetenci ověřovat pravdivost skutkových tvrzení (tuto problematiku zákon do značné míry řeší institutem práva na odpověď a zde Rada opět a priori netvrdí, že moderátorem uváděné údaje byly nepravdivé), rolí Rady je dohled, zda provozovatel poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Tak se tomu však v uvedeném případě nestalo, jelikož divák dostal pouze jednostranné informace, které nebyly jakkoliv korigovány protistranou, pořad předkládal řadu informací jako fakta, přičemž protistrana se nemohla k těmto domnělým faktům vyjádřit. Vyjádření protistrany obviněný zřejmě pokládá za „doplňování dalších detailů“, které by byly „vzhledem ke sdělovanému tématu a přesvědčivosti pořadu bez významu“, jak uvádí ve svém vyjádření.

Divák, který zhlédl uvedený příspěvek, si nemohl na referované téma svobodně utvořit vlastní názor. Informace, které k tématu dostal, byly čistě výběrové a podané v takových souvislostech a konotacích, aby jejich interpretace byla jednoznačná dle záměru moderátora, resp. provozovatele. Divákovi byl prostřednictvím příspěvku předkládán již předdefinovaný názor. Bylo mu tak upřeno právo na objektivní a vyvážené informace, zaručené zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Navíc se tak stalo v souvislosti s významným společensko-politickým tématem, jelikož příspěvek poukazuje na údajné nevhodné nakládání s vysokými finančními částkami z veřejných prostředků, či dokonce zneužití těchto prostředků. Jde tedy o natolik celospolečensky závažné téma, že nelze pominout právo diváka získat k němu úplné, nezkreslené, přesné a ověřené informace a rovněž v rámci vyváženosti pohled všech zainteresovaných a relevantních stran. Proto zde neobstojí námitka obviněného, že by se v daném případě neměla veřejnoprávní regulace ze strany správního orgánu vůbec uplatňovat, neboť se, s odkazem na závěry Ústavního soudu, má případ řešit soukromoprávními prostředky. Je třeba si uvědomit, že značné procento publicistických pořadů či příspěvků má celospolečenský přesah; pořady podrobují kritice různé veřejné instituce, úřady, orgány, agentury, fondy atd., a přesně na tyto případy dopadají závěry Ústavního soudu v nálezu sp.zn. I.ÚS 4035/14, tj. že svoboda slova může být omezena za účelem ochrany nezbytných požadavků pro vedení informovaně, demokratické diskuse o věcech veřejného zájmu, čili jinými slovy, že je v souladu s ústavními právy, pokud Rada dle své pravomoci dohlídí nad zachováním objektivitu a vyváženosti publicistických pořadů (a tím i informovanost diváků o věcech veřejného zájmu) a v případě, že shledá rozpor, je oprávněna omezit právo provozovatele na svobodu projevu.

V této souvislosti lze taktéž odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2012, č.j. 6 Aps 3/2012 – 57, kde soud uvedl, že svoboda projevu může být omezena s ohledem na práva a svobody jiných, především ve vztahu k fungování politického života, tedy ve vztahu k veřejnému dění a informování o něm, a že televizní, respektive rozhlasové zpravodajství je stále nejsnáze dostupným zdrojem informací pro širokou veřejnost a že televize je stále médiem oslovujícím potenciálně stále nejširší okruh veřejnosti.

S tím souvisí i povinnosti provozovatelů televizního vysílání při tvorbě zpravodajství a publicistiky jako hlavních informačních zdrojů veřejnosti (k řečenému opět viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Aps 3/2012 – 57). Princip objektivního a vyváženého informování je ostatně právní teorií považován sám o sobě za chráněný Listinou základních práv a svobod a vyvozený přímo z čl. 17 tohoto významného dokumentu, a to v souladu s článkem 4 odst. 4 Listiny. (...) *Zejména princip pravdivého a objektivního zpravodajství staví média do role jakýchsi vedlejších adresátů práva na informace.* (MORAVEC, O. *Svoboda médií v kolizi s právy třetích osob.* Brno, 2006. 140 s. Rigorózní práce. Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta, Katedra ústavního práva a politikologie. S. 25 a 26.)

A právě ochrana objektivního a vyváženého informování veřejnosti je poskytována zákonem č. 231/2001 Sb. a povinnostmi v něm stanovenými, nad jejichž dodržováním dohlídí Rada pro rozhlasové a televizní vysílání.

Provozovatel tvrdí, že se v dané věci nejedná o nutný zásah státu pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost nebo ochranu veřejného zdraví či mravnosti tak, jak vyžaduje čl. 17 Listiny. Je však jednoznačně zřejmé, že ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., stejně jako celá řada dalších ustanovení zákona o vysílání, směřuje k ochraně práv druhých, tedy diváků. Dle článku 17 Listiny svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Svoboda projevu byla omezena zákonem č. 231/2001 Sb., a to z důvodu ochrany práv druhých, tj. televizních diváků, kteří mají právo na to, aby jim byly poskytovány objektivní a vyvážené informace.

S ohledem na shora uvedené dospěla Rada k závěru, že odvysíláním předmětné reportáže došlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb.

III.

Podmínka předchozího upozornění na porušení zákona dle ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb.

Dále se Rada zabývala tím, zda byla splněna podmínka pro uložení pokuty dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., tedy zda již byl provozovatel v minulosti upozorněn na typově obdobné porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb.

Pokud Rada dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení předmětného ustanovení a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti.

Na porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., byl již provozovatel vysílání Barrandov Televizní Studio a.s., upozorněn.

Jednalo se o Upozornění na porušení zákona ze dne 4. září 2018, sp.zn. RRTV/2018/856/rud, které bylo provozovateli doručeno 1. října 2018 a v němž Rada provozovatele upozornila na porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním pořadu Kauzy Jaromíra Soukupa na téma hospodaření České televize ve dnech 7. března 2018 od 21:25 hod, 14. března 2018 od 21:25 hod a 21. března 2018 od 21:25 hod na programu Televize Barrandov. V pořadu byl na značné ploše prezentován výhradně názor jediného účinkujícího na téma pořadu, aniž by byl dán prostor pro oponentní názor. Provozovatel tedy neposkytl objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů.

Zároveň Rada stanovila provozovateli lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení předmětného upozornění. Lhůta k nápravě uplynula dne 8. října 2018. Předchozí upozornění na porušení zákona tak bylo provozovateli vysílání doručeno s dostatečným předstihem před zpracováním a odvysíláním pořadu, pro jehož odvysílání bylo zahájeno toto řízení o přestupku.

Typová shodnost předchozího upozornění a nyní projednávaného případu tak, jak ji vyžaduje stávající judikatura Nejvyššího správního soudu, je zcela zjevná. V obou případech došlo k prezentování jediného, subjektivního pohledu na probírané téma ze strany jediné osoby moderátora, aniž by byl dán prostor pro oponentní názor, respektive pro vyjádření strany, která byla v pořadu kritizována; pořad prezentoval jasný, předem stanovený, předpojatý postoj snažící se ovlivnit postoje diváka ve prospěch záměrů tvůrců.

Rada tedy konstatovala, že podmínka pro uložení pokuty dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., byla splněna a předchozí upozornění na porušení zákona naplňuje znaky typové shodnosti s nyní projednávaným případem tak, jak vyžaduje aktuální judikatura.

IV.

V souladu s ustanovením § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., může Rada uložit pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč, pokud provozovatel vysílání neplní povinnosti podle § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Dle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., při určení druhu a výměry správního trestu za porušení povinnosti podle tohoto zákona Rada přihlíží také k povaze vysílaného programu a k postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy. Dále přihlíží ke stanovisku věcně příslušného samoregulačního orgánu uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů, obdrží-li toto stanovisko písemně do 10 pracovních dnů ode dne zahájení řízení.

Povaha vysílaného programu:

Předmětný pořad *Moje zprávy*, respektive reportáž *Ryba smrdí od hlavy* byla odvysílána na televizním programu Televize Barrandov. Konkrétní údaje o sledovanosti pořadu dne 20. listopadu 2018 neměla Rada v rámci řízení o přestupku k dispozici, nicméně z vlastní správní praxe je Radě známo, že program Televize Barrandov, jehož provozovatelem je společnost Barrandov Televizní Studio a.s, dosahuje, v porovnání s ostatními celoplošnými plnoformátovými programy, nižších hodnot sledovanosti a není na mediálním trhu dominantním či významněji úspěšným. Na druhé straně je třeba vzít v potaz, že pořad *Moje zprávy* byl odvysílán v čase od 20:05 hodin, tedy v období tzv. prime-timu, kdy je obecně sledovanost jakéhokoli televizního programu nejvyšší. Rovněž je třeba zohlednit, že program Televize Barrandov, jak již bylo zmíněno, je programem celoplošným (tzn. jeho vysílání může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky) a programem plnoformátovým (tj. takovým, který obsahuje pořady různého zaměření a témat, zejména pořady zpravodajské, filmové a zábavné, a který není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy). Je tedy třeba diferencovat mezi provozovateli neplnoformátových programů (které jsou zaměřeny pouze na úzce vymezený segment diváků) a provozovateli programů plnoformátových, a rovněž tak mezi provozovateli regionálního vysílání a provozovateli programů celoplošných. Lze dovést, že k velkému podílu diváků patří i zvýšená odpovědnost vůči divákům obecně, neboť porušení zákona může mít dopad na jejich velké množství. **Dané kritérium tedy Rada ve svém celku hodnotila pro obviněného provozovatele jako spíše přítěžující, neboť program Televize Barrandov sice nedosahuje vysokých hodnot sledovanosti, ale i tak je programem celoplošným a plnoformátovým, kdy navíc předmětný pořad byl odvysílán v časovém úseku od 19:00 do 23:00 hodin, tedy v době, kdy je sledovanost televizního vysílání nejvyšší.**

Postavení provozovatele vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy:

Provozovatel je komerčním subjektem, jehož hospodářská činnost spočívá v provozování televizního vysílání. Principem komerčního televizního vysílání je snaha o maximální sledovanost.

Hodnocení tohoto kritéria je nutno provést v kontextu s hodnocením kritéria posledně uvedeného, tj. v kontextu povahy vysílaného programu. Jelikož se totiž jedná o program vysílaný celoplošně prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T, navíc o program plnoformátový (nikoli tedy o program o úzce

zaměřený pouze na určitou skupinu diváků), lze dovést, že k velkému podílu diváků patří i zvýšená odpovědnost vůči divákům obecně, neboť porušení zákona může mít dopad na velké množství diváků.

Na základě těchto skutečností lze dovést, že lze v případě daného provozovatele vysílání hovořit o zvýšené odpovědnosti vůči divácké obci, neboť si musí být vědom možnosti dopadu porušení povinností souvisejících s provozováním celoplošného, plnoformátového vysílání na větší množství diváků. **Proto Rada zhodnotila toto kritérium jako mírně přitěžující.**

Pro úplnost Rada dodává, že v dané věci neobdržela žádné stanovisko samoregulačního orgánu.

Dle ustanovení § 37 zákona č. 250/2016 Sb., při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne zejména

- a) k povaze a závažnosti přestupku,*
- b) k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení,*
- c) k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,*
- d) u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo,*
- e) u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku,*
- f) u fyzické osoby k jejím osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku,*
- g) u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti,*
- h) u právního nástupce k tomu, v jakém rozsahu na něj přešly výnosy, užítky a jiné výhody ze spáchaného přestupku, a v případě více právních nástupců k tomu, zda některý z nich pokračuje v činnosti, při které byl přestupek spáchán,*
- i) u pokračujícího, trvajícího a hromadného přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.*

Dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2016 Sb., povaha a závažnost přestupku je dána zejména

- a) významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen,*
- b) významem a rozsahem následku přestupku,*
- c) způsobem spáchání přestupku,*
- d) okolnostmi spáchání přestupku,*
- e) u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, je-li tato známkou skutkové podstaty přestupku,*
- f) délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele,*
- g) počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.*

S ohledem na charakter projednávaného přestupku přihlédne Rada při určení druhu trestu a jeho výměry, k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti právnické osoby, tj. provozovatele televizního vysílání, to znamená k ustanovení § 37 písm. a), c) a g).

Co se týče povahy činnosti právnické osoby, toto kritérium obsahově zčásti pokrývá hodnocení kritéria dle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., tj. postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy. Provozovatel je komerčním subjektem, jehož hospodářská činnost spočívá v provozování televizního vysílání. Principem komerčního televizního vysílání je snaha o maximální sledovanost a o generování zisku. Předmětná reportáž byla zařazena do televizního vysílání v

rozporu s požadavky odborné péče, neboť obviněný je provozovatelem televizního vysílání na základě Radou udělené licence, je tedy profesionálem v oboru provozování televizního vysílání, a není laikem, kterého by snad mohla neznalost příslušných právních předpisů do jisté míry omlouvat. Porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., se tedy obviněný dopustil přímo v oboru své vlastní podnikatelské činnosti. Mimo to, pořad Moje zprávy je pořadem vyrobeným samotným provozovatelem, tudíž soulad reportáže se zásadami objektivity a vyváženosti mohl provozovatel přímo ovlivnit, respektive zajistit. **Tyto okolnosti tak byla Rada nucena hodnotit jako přitěžující.**

Co se týče polehčujících a přitěžujících okolností tak, jak jsou demonstrativně jmenovány v ustanovení § 39 a § 40 zákona č. 231/2001 Sb., konstatuje Rada, že žádná z uvedených skutečností (ať už polehčujících či přitěžujících) v dané věci nenastala. Rada proto jako polehčující či přitěžující hodnotila okolnosti další (viz výše a níže).

Povaha a závažnost přestupku jsou v projednávané věci dány dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2016 Sb., významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a konečně délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele.

Jako středně závažný Rada zhodnotila význam zákonem chráněného zájmu, který mohl být přestupkem ohrožen, respektive možný škodlivý následek přestupku. Ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., slouží k ochraně diváků a jejich práva na informace. Předmětnou povinností projevil zákonodárce své vědomí o tom, nakolik významným zdrojem informací elektronická média jsou, nakolik se podílejí na socializačních procesech ve společnosti a nakolik je lze rovněž zneužít k tomu, aby se veřejnosti (posluchačům či divákům) dostalo takových informací, které jsou v zájmu určitých osob či skupiny osob. Z tohoto důvodu předmětné ustanovení vyžaduje dodržování zásad objektivity a vyváženosti, aby byly veřejnosti a jejím členům zprostředkovány informace tak, aby bylo možné vždy si vyvodit vlastní a ničím neovlivněné závěry a názory. V tomto konkrétním případě došlo ze strany provozovatele k odvysílání příspěvku, který přinesl divákům předem stanovený, subjektivní, předpojatý postoj moderátora, snažící se ovlivnit postoje diváka ve prospěch záměrů tvůrců. To lze považovat za výrazné porušení povinnosti informovat veřejnost v souladu se zásadou objektivity, neboť tím je veřejnost informována o zcela jiném obrazu společenského dění a médium tak zcela ignoruje svůj hlavní úkol (poskytovat veřejnosti skutečné a nezkrácené informace o veřejném dění), a to v důsledku počínání samotných tvůrců příspěvku, kteří neusilovali o poskytnutí informací objektivních a vyvážených, ale informací jednostranných, znemožňujících divákům utvořit si na věc svůj vlastní názor. Navíc se tak v projednávaném případě stalo v souvislosti s významným společensko-politickým tématem, jelikož příspěvek poukazuje na údajné nevhodné nakládání s vysokými finančními částkami z veřejných prostředků, či dokonce zneužití těchto prostředků. Jde tedy o natolik celospolečensky závažné téma, že nelze pominout právo diváka získat k němu úplné, nezkrácené, přesné a ověřené informace a rovněž v rámci vyváženosti pohled všech zainteresovaných a relevantních stran. **Středně závažný význam zákonem chráněného zájmu tak Rada vyhodnotila pro obviněného jako mírně přitěžující.**

Co se týče hodnocení významu a rozsahu následku přestupku, pak je Rada konstatuje, že následek není součástí skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. K naplnění skutkové podstaty postačí pouze jednání obviněného spočívající v poskytnutí neobjektivních, respektive nevyvážených informací. **Následek přestupku tedy Rada v dané věci nehodnotila.**

Ohledně způsobu spáchání přestupku Rada uvádí, že byl spáchán formou minimálně nepřímého úmyslu obviněného. Obviněný věděl, že daným zpracováním příspěvku dojde k porušení zásad objektivity a vyváženosti (již jen proto, že do pořadu úmyslně nezařadil naprosto žádné vyjádření druhé strany), a pro

případ, že k porušení zásad objektivního informování dojde, byl s tím srozuměn. **Zavinění provozovatele ve formě úmyslu, nikoli tedy pouhé nedbalosti, hodnotí Rada jako přitěžující.**

Co se týče délky doby, po kterou protiprávní jednání trvalo, pak Rada konstatuje, že inkriminovaný příspěvek měl stopáž 3 minuty a 40 sekund, což je v porovnání s celkovým 24hodinovým vysílacím časem programu nepatrným úsekem. **Divák tak nebyl nepříznivým vlivům protiprávního jednání vystaven po značnou dobu, což je okolností hovořící pro uložení pokuty při dolní hranici zákonné sazby.**

Shrnutí:

Při stanovení výše pokuty Rada shledala jako spíše přitěžující vyhodnocení kritéria povahy vysílaného programu, stejně tak jako mírně přitěžující hodnotila postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy.

Jako přitěžující okolnost hodnotila Rada skutečnost, že přestupek byl spáchán přímo v oboru podnikatelské činnosti obviněného (tedy provozování televizního vysílání), jako mírně přitěžující hodnotila Rada středně závažný význam zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem ohrožen. Přitěžující shledala Rada rovněž zavinění ve formě úmyslu.

Jako polehčující okolnost vzala Rada v potaz krátkou dobu, po kterou protiprávní jednání trvalo, a tato okolnost přispěla k uložení pokuty blíže k dolní hranici zákonné sazby.

Na základě shora uvedeného tak Rada rozhodla uložit obviněnému pokutu ve výši 200 000 Kč, tedy ve výši 8% z horní hranice zákonné sazby.

Náhrada nákladů řízení:

Vzhledem k tomu, že řízení o přestupku vyvolal obviněný porušením svém právní povinnosti, uložila mu Rada v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky, a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., uložila Rada obviněnému povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč na účet č. 3711-19223001/0710, variabilní symbol 201903, úhrada nákladů je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze v souladu s ustanovením § 66 zákona č. 231/2001 Sb. podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

Ivan Krejčí

předseda Rady

pro rozhlasové a televizní vysílání

elektronicky podepsáno